

MAGYAR Bányászati és Földtani Hivatal VESZPRÉMI Bányakapitányság

---

VBK/2387-2/2013.

ügyintéző: Horváth Attila

☎: +36 88 576 634

☎: +36 88 576 644

E-mail: attila_horvath@mbfh.hu

Tárgy: Ajka – Kolontár vörösiszap tárolók

Kolontár és környéke egészségéért egyesület

8468 Kolontár

Arany János u. 33.

Tisztelt Varga József úr!

Kérésének megfelelően az Ajka - Kolontár területén elhelyezkedő vörösiszap tárolókkal kapcsolatban a Bányakapitányság a következő tájékoztatást adja.

A Bányakapitányság 2011. I. 1-től rendelkezik hatáskörrel a vörösiszap tárolók tekintetében. Az eltelt időszakban a Bányakapitányság kötelezte a MAL Zrt-t, mint Üzemeltetőt a tárolók biztonságának felülvizsgálatára, majd az akkor még le nem fedett tárolók kiporzásának csökkentésére és a tárolók csurgalékvízeinek gyűjtésének, valamint semlegesítésének környezetkímélő módon történő megoldására.

Az üzemeltető a VII, IX., X. vörösiszap tárolókat 2012-ben lefedte, ezzel a Bányakapitányság kötelezését teljesítette. Nyílt felületű vörösiszap a tárolókon nem található.

Emellett a Bányakapitányság kötelezte az Üzemeltetőt, hogy az alacsonyabb biztonságú tárolók gátjait erősítse meg, valamint engedélyezte a X. tároló ÉNy-i sarkánál a katasztrófa következtében tönkrement gátrész helyreállítását. Az Üzemeltető a megerősítéseket elkezdte. A VII. tároló É-i gátját, a X/A tároló D-i gátját, a IX. tároló DNy-i sarkát, a X. tároló É-i gátját megerősítette és a X. tároló kiszakadt ÉNy-i sarkának helyreállítását megkezdte a kiszakadás helyén új gát építésével. Az új gátrész építése várhatóan október hónapban befejeződik (ha az időjárás engedi).

Az Üzemeltető ellen időközben felszámolási eljárás indult, így a többi megerősítési kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Ezért a Kormány, hogy az Üzemeltető irányában fennálló hatósági kötelezések végrehajthatók legyenek, az 1237/2013. (IV.23.) Korm. határozatban 1500 millió forint költségvetési tartalékból történő átcsoportosításáról döntött. A Korm. határozat rendelkezik arról is, hogy 2013. év második felében legfeljebb 2700 millió forint átcsoportosítását kell biztosítani.

A Magyar Bányászati és Földtani Hivatal a rendelkezésre álló állami forrás terhére közbeszerzési eljárást indított a VIII. vörösiszap tároló megerősítési munkáinak kivitelezésére. A pályázat sikeres volt, a pályázat nyertese a munkákat már meg is kezdte.

Jelenleg előkészítés alatt áll a IX. vörösiszap tároló megerősítési munkáinak kivitelezésére vonatkozó közbeszerzési pályázat elkészítése. Reményeink szerint szeptember hónapban a pályázat megjelenhet, így október hónap második felében a pályázat lezárható, a nyertes a szükséges szerződések megkötethetők, és ha az időjárás engedi, a munkálatok is megkezdődhetnek.

A tárolók megerősítése fióktöltésekkel történik. A szükséges töltés anyag egy része már a helyszínen rendelkezésre áll, viszont a többi részét a közeli anyagnyerő helyekről kell szállítani, mely többlet forgalmat jelent.

A megerősítéseken kívül szükség van a katasztrófa után a timföldgyár működése során képződött száraz vörösiszap elhelyezésére is. Ezt az anyagot eddig ideiglenes tárolókon helyezték el, mivel a

katasztrófa következtében tönkrement X. tárolóban elhelyezni nem lehetett, amíg az nem biztonságos. A vörösiszap kis részét a X/A tárolóban helyezik el, amely után a tároló véglegesen bezárják (erre rendelkezik Üzemeltető bányakapitánysági engedéllyel), nagyobb részét a X. tárolóban helyezik el, amint a tároló helyreállítása befejeződik és annak használatára az Üzemeltető működési engedélyt szerez. A működési engedély egyik fontos feltétele az Egységes Környezethasználati Engedély (EKHE) ilyen irányú módosítása, melynek kiadása a környezetvédelmi hatóság hatásköre (ez az eljárás folyamatban van).

A gyáron belül a bauxit feldolgozása 2013-ban befejeződött, ezzel vörösiszap sem termelődik tovább. Az ideiglenes tárolókon a gyáron belül elhelyezett anyag kiszállítására azonban környezetvédelmi okok miatt szükség van. Ennek kiszállítására egy üzemi utat épít az Üzemeltető a szállítás minél kisebb környezeti hatása érdekében. A szállítási útvonalat úgy határozta meg illetve engedélyezteteti az Üzemeltető, hogy annak minél kisebb legyen a kiporzása. Ezért az Ajka – Kolontár közúton nem történik szállítás, azt egy helyen szükségszerűen keresztezi a kiszállítási útvonal, így a közút szennyezése és a közútról a község területére történő behordása elkerülhető. Kiporzás a szállítás során várható, mivel a gépjárművel földúton járnak, ennek minimális szinten tartására, azonban a Bányakapitányság intézkedési tervet készített az Üzemeltetővel (pl. gépjárművek rakterének fedése, locsolás, stb.), mely feltétele a kiszállításhoz szükséges engedélynek.

Szükséges kiemelni, hogy a vörösiszap beszállítása is közbeszerzési eljárás során kiválasztott vállalkozással történik. A közbeszerzési pályázat kiírásának feltétele a forrás rendelkezésre állása, mert e nélkül a közbeszerzési pályázat nem írható ki.

A tárolókba helyezés közbeni kiporzás megszüntetésére Üzemeltető olyan anyaggal borítja a tárolók felszínét, amely nem hajlamos a kiporzásra. Az anyagot tehergépkocsikkal hordják fel a tárolóra és munkagépekkel terítik szét. A munkálatoknál figyelemmel kell lenni a gátak biztonságára is, mivel az intenzív gépjármű forgalom hatással lehet a gátak állékonyságra, ezért egyszerre, csak a geotechnikai szakértő által meghatározott számú gépjármű közlekedhet a gátakon. A kiépített geotechnikai rendszer folyamatos figyelésével a gátak biztonsága garantálható.

A Bányakapitányság a megerősítési, kiszállítási és kiporzás mentesítési munkákat rendszeresen ellenőrzi (ahogyan eddig is tette). Amennyiben Üzemeltető neki felróható okból nem teljesíti a kötelezéseket, vagy nem a megfelelő módon végzi, akkor a Bányakapitányság bírsággal sújthatja, illetve mivel az utóbbi műveleteket (megerősítések, vörösiszap kiszállítás) közbeszerzés alapján végzik, ezért közvetlenül utasíthatja a kivitelezőt a teendőkre, vagy leállíttathatja a tevékenységet.

A Bányakapitányság hatáskörében, különböző kötelezésekkel, adott esetben bírságokkal, mindent megtesz, hogy a vörösiszap tároló rendszer tekintetében biztonságos végállapot alakuljon ki, környezetkárosítás és ezzel együtt a lakossági panaszok ne jelentkezzenek, és a vörösiszap tárolók térségében élhető, a környezetet minimálisan terhelő, biztonságos állapot valósuljon meg.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásulvételét.

Veszprém, 2013. szeptember 18.

Tisztelettel

Káldi Zoltán
dr. Káldi Zoltán
bányakapitány

Kapja:

1. Címzett (tértivevénnyel).
2. Irattár.